

ПРАВИЛА

СРПСКО-ЈЕВРЕЈСКЕ ЧИТАОНИЦЕ

У

БЕОГРАДУ.

БЕОГРАД

ШТАМПАРИЈА НАПРЕДНЕ СТРАНКЕ

1885.

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

I

Име, целъ и делокруг.

§. 1.

Уједињена омладина јеврејска, задахнута савременим просветним духом установљава друштво под именом „српско-јеврејска читаоница у Београду.“

§. 2.

Друштву је целъ:

- а) друштвено унапређење становништва овога краја вароши — јалије; и
- б) пријатна забава његових чланова.

§. 3.

Друштво ће се старати, да целъ постигне:

- а) набавком српских, јеврејских и страних корисних новина и перижодичних часописа;

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

- б) књижицом ;
- в) узајамним обавештењем и популарним предавањем ; и
- г) приређивањем концерата и других друштвених забава.

II

Чланови друштва, њихова права и дужности.

§. 4.

Друштво се састоји : из редовних, помажућих и почасних чланова.

§. 5.

Редовни су чланови, који месечно улажу у друштвену благајну пола динара.

§. 6.

Помажући су чланови они, који као љубитељи просвете, потпомажу друштво месечним улогом од једног или више динара.

§. 7.

Почасни су чланови они, који морално или материјално знатно потпомажу друштво, или се одликују на пољу књижевности или вештине.

§. 8.

Члан друштва може бити свако часно лице без разлике вере и народности, ако условима друштвеним одговара.

§. 9.

Кога одбор од чланства одбије, тај има право да се пожали главној скупштини, која ће ствар у првој својој седници тајним гласањем коначно решити, не казав као и одбор дотичном лицу при саопштењу и узрок ако се одбија.

§. 10.

О пријему редовних и помажућих као и о избору почасних чланова извештава одбор дотичне на писмено, којом приликом шаље изабраном члану редовном : карту и

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

друштвена правила, а помажућем и почасном друштвена правила и диплому.

§. 11.

Уписна је такса 1 динар, која се једном за свагда при ступању у друштво полаже. Но ко се једном из друштва избрише а после опет у друштво ступи има уписну таксу као нов члан положити.

§. 12.

Улог се полаже за три месеца унапред.

§. 13.

Сваки члан има право :

а) новине, часописе и књиге друштвене у друштвеном стану читати.

Новине се на читање ван стана не дају, а часописи и књиге могу, највише по три свеске, и то само на месец дана ;

б) у главним скупштинама друштвеним учествовати и гласати ;

в) часнике бирати и за таквог изабран бити ; и

г) честита странца без разлике као госта увести.

§. 14.

Чланови су дужни :

а) уписну таксу и улоге на време у друштвену благајну положити ;

б) по овим правилима тачно се у свему управљати ; и

в) за време бављења у друштвеном стану пристојно се владати.

§. 15.

Чланство престаје :

а) својевољним иступањем ; а изјава о томе подноси се на писмено одбору најмање месец дана пре свршетка године ;

б) закључком одбора против кога искључени има право потужити се главној скупштини ; и

в) у опште сваки члан, који не испуњава обавезаности правилима овим прописане, сматра се, да је из друштва иступио.

III

У права.

§. 16.

Друштвом управља одбор од 8 чланова, које главна скупштина бира сваке године.

Одбор састављају : председник, секретар, благајник, књижничар и 4 члана.

§. 17.

Пуноважна је седница, кад у њој буде најмање пет чланова.

Одлуке се доносе вишином гласова. У случају поделе гласова важи одлука оне стране на којој је председник. Гласање је јавно.

§. 18.

Председник представља друштво у свима спољним односима, руководи одборске послове, сазива одборске седнице, главну, редовну и ванредне скупштине, председава и подржава у њима мир и поредак, даје и одузима реч члановима ; потписује сва ад-

министративна и новчана акта друштвена, и у опште брине се о унапређењу друштва.

Председник има право у току седнице одупрети се свима незаконим изјавама и поступцима од стране чланова, па ако његове наредбе остану без успеха, скупштину или одборску седницу распустити. У том случају има распуштену скупштину најдаље после осам дана а одборску седницу после три дана заказати.

Председников је заменик секретар.

§. 19.

Секретару је посао :

а) да заступа председника у одсуству његовом ;

б) да води записник у седницама одбора и главних скупштина ;

в) да води друштвену преписку , да потписује уз председника сва акта и да у ред одржава друштвену архиву ; и

г) да храни друштвени печат.

V16, K-1980, ф4, к 475/886

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

§. 20.

Благајнику је дужност :

а) да рукује друштвеном касом, да наплаћује разне дохотке и чини издатке на редовне и ванредне друштвене потребе по одлукама одборским и скупштинским, и да води инвентар о стварима друштвеним ;

б) да полаже рачун пред одбором свака три месеца а на главној редовној скупштини при крају сваке године.

Одбор може да нареди преглед рачуна касе друштвене кад год за добро нађе.

§. 21.

Књижничар се стара за новине, часописе и књиге и води бригу о томе, које новине и књиге кад набављати ваља, чини у том погледу нужне предлоге одбору и стара се о извршењу одлука његових. Води тачан списак новина, часописа и књига, издаје их уз потврду и према дотичним наређењима одборским, члановима у читаоници и ван ове на читање. (§. 14. тач. а).

§. 22.

Сем послова што су на по се остављени председнику, секретару, благајнику и књижничару, све друго врши цео одбор као:

а) управља свима административним и другим пословима друштвеним;

б) закључује друштвене уговоре или овлашћује на то самог председника;

в) опредељује које ће се новине, часописи, књиге и т. д. у читаоници држати;

г) набавља сва средства којима друштво целу постизава и чини предлоге главној скупштини односно унапређења друштва;

д) приређује популарна предавања, концерте и друге друштвене забаве и бира пододборе за приређивање истих;

е) прима редовне и помажуће а бира и почасне чланове; и

ж) искључује сваког члана, који се по његовом нахођењу показује недостојан овог друштва.

§. 23.

Одбор држи сваког месеца своју редовну седницу а по потреби може и ванредну.

УИБ, Ж-1980, ф 4, л 445/1986

IV

Главна скупштина.

§. 24.

Сви чланови друштва сачињавају главну скупштину и имају у њој право гласања.

Одлуке се доносе вишином гласова, а пуноважне су кад на скупштини буду бар $\frac{1}{3}$ чланова; иначе по други пут сазвана скупштина доноси пуноважне закључке без обзира на присутан број чланова.

§. 25.

Главна редовна скупштина састаје се сваке године месеца Априла а сазива је председник на недељу дана унапред обичним позивом или путем новина; а ванредна у свако доба, кад је какве непредвиђене и неодложне прилике изазову или кад то $\frac{1}{3}$ чланова захтева.

§. 26.

Послови, који се обављају на главној редовној скупштини јесу ови :

а) подноси се извештај о целој радњи управиној и о моралном и материјалном стању друштва ;

б) полаже се годишњи рачун ;

в) одређују се три члана за преглед поднетих рачуна, па извештај о томе подносе новом одбору ;

г) претресају се предлози одбора или појединих чланова по реду пријаве, а подносе се одбору на писмено на три дана унапред ;

д) бира се нов одбор у који могу ући и стари чланови ;

е) мењају се и допуњавају друштвена правила на предлог одбора или две трећине чланова ; и

ж) потписује се протокол од стране старих и нових часника.

УРБ К-1980, ф4, р 475/1986

V

Имање и благајна друштвена.

§. 27.

Друштво ово као просветно тело набавља разне ствари за своју целъ или од кога на поклон или завештање добије, и те ствари представљају имање друштвено.

§. 28.

Разни приходи и дохотци образују друштвену касу, која се на савесно чување и одговорно руковање друштвеном благајнику поверава. (§. 20.)

§. 29.

Приходи друштва јесу:

- а) улози чланова;
- б) добровољни прилози;
- в) приходи од концерата и других друштвених забава; и
- г) неподвижни дохотци.

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

§. 30.

Расходи друштва јесу :

- а) набавка новина, књига, часописа итд.
- б) подмирење друштвених трошкова,
као : за стан, огрев, осветлење, послугу
и т. д.; и
- в) непредвиђени трошкови.

VI

Општа одредења.

§. 31.

Ово друштво стоји под покровитељством „Скупа црквено-школске јевреј. општине у Београду.“

§. 32.

Читаоница има свој печат са натписом:
„Српско-јеврејска читаоница у Београду.“

§. 33.

Ко новине, часописе или књиге друштвене подере, исквари или упропасти, дужан је исте најдаље за месец дана доба-

У/Б, к-1980, ф4, л. 475/1826

ТОРИЈСКИ
ХИВ
БЕОГРАДА

вити, или вредност њихову по нахођењу одбора накнадити.

§. 34.

Ко није члан друштва а био би рад носити његове књиге кући на прочитање, тај мора платити поред кауције и годишњи улог, који му одбор одредио буде.

VII

Престанак Друштва.

§. 35.

Ово друштво не може престати, докле год има срестава за свој опстанак.

§. 36.

У случају престанка друштва цела његова имаовина предаће се на чување скупу црквено-школске јевреј. општине у Београду, који ће исту имовину доције предати оној дружини, која се после ове, а са истом цели установила буде (§. 1).

§. 37.

Ова се правила могу допунити а према потребама и изменити надлежним путем.

31. Маја 1885. год.
Београд.

Привременог одбора председник
Јаков М. Алкалај

Чланови:

Д. Коен
Нисим С. Х. Давичо
Д. С. Хајим Давичо
Јулије Маџаревић
Ј. Р. Талвић
Шемаја Бенвинисти.

Ова правила „Српско-јеврејске читаонице у Београду,“ пријављена су Управи вароши Београда по чл. 4. зак. о удружењима и зборовима.

Бр. 8990.
13. Јула 1885. год.
у Београду.

Управе вар. Београда члан,
Г. Ђорђевић.

УИО, К-1980, Ф 4, П 475/1886